

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábas 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyíltér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyíltéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

A választások alkalmából.

Kézdí-Vásárhely, ápril 25.

Országsszerte megindultak a mozgalmak a közeledő képviselőválasztásokra; időszerűnek látjuk tehát ezen általános mozgalmak alkalmából egyet-
mást elmondani. Nem ezélünk ezzel sem az egyik, sem a másik pártnak a malmára hajtani a vizet; de a mennyiben e mozgalmak népünk érdekével nemcsak szoros összefüggésben vannak, hanem épen annak körében történnek: elmondjuk nézeteinket elfogulatlanul, menten minden politikától.

Régi igazság az, hogy minden embernek maga felé hajlik a karja. Mint mindenben, úgy e mozgalmakban is — fájdalom! — nagy szerepet játszik az önérték. Mihelyt pedig valamely közügy személyes érdekeknek dobátik oda prédául: azon, áldás helyett, átok van. Ezt meg kellene fontolni a választási mozgalmaknál is.

Vannak esetek, hogy a polgárok mézes-mázos ígéretekkel eltántorították magukat meggyőződésüktől; sőt gyakran, fenyegetőzésekre hallgatva, megtagadják elvüket, hitüket, s szavaznak arra, a kire egyesek önkénye hajtja. Fájó szívvel jegyezzük fel e szomorú jelenséget, de ez tény; annyira elszomorító tény, hogy méltán nevezhetjük társadalmunk egyik betegségének.

Mindez nincsen jól így s hogy másképpen legyen, igen sokat tehetne

erre nézve a műveltebb osztály. Mert a köznép jó, s lelkiismeretes vezetéssel sokjóra rávehető. A műveltebb osztályhoz fordulunk tehát és különösen annak némely egyeseihez s kérjük: ne félemlítsék a népet, ne tántorítsák el meggyőződésüktől rábeszélésekkel, fenyegetésekkel, hanem engedjenek szabad folyást a dolgoknak, hogy kövessék az egyesek hazafias meggyőződésüket szívük, lelkük szerint; mert másképpen szolgálalkuséget öntenek e népbe.

Hiszen már reánk kapott a sajtó is. Olyanoknak tűntet fel bennünket, mint a kiknek nincs önálló meggyőződésük. Pl. egyik fővárosi lap a napokban azt a megjegyzést tette ránk széke-
lyekre, hogy: „Az alföldi intelligensőbb magyar városokban nem lehetne olyan beszédek számára hallgató közönséget találni, a minőket megenged magának Jókai a távol keleti határoknál, a hol a nép messze esvén az ország központjától, keveset törődik a politikával s nem vesztudomást a végbemenő eseményekről.” Valóban szégyenpír borítja el az arcát minden önértékes székelly embernek e szavak hallatára. Azt hiszik ott fenn, hogy nekünk itt a haza keleti határszélén nincs akarunk, kihalt belőlünk az érdeklődés az ország sorsa iránt s hogy bennünket nem terhelnek hazafiai gondok. Pedig hogy megtettük mindig a haza iránti kötelességünket, arról tanuskodik a történelem. S hogy ama fővárosi lapnak nincs igaza, midőn

alább az emberséges hallgatók hiszékenységére apellál, arról tanuskodnak a közelmúlt idők.

Ébredjünk tehát öntudatra s cselekedeteink világító fáklyája legyen a hazafias meggyőződés a bekövetkezendő fontos eseményeknél.

Brutus.

Országgyűlés. A képviselőház jelenleg az ipartörvény módosításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásával van elfoglalva. Hevesebb viták mostanában nem merültek fel. A tárgyalással a ház a IV. szakszig haladt.

Mikor van szavazati joga az adófelügyelői helyettesnek a közigazgatási bizottságban? Egy előfordult eset alkalmából azon kérdés vetetvén fel Hajdumegye közigazgatási bizottságában, hogy az adófelügyelő helyettesét, ezen minőségéből kifolyólag, a közigazgatási bizottságban a szavazati jog mennyiben illeti meg, ezen kérdésre vonatkozólag a belügyminiszter kimondotta, hogy az adófelügyelő helyettesét a szavazati jog csak az általa előadott adóügyekben illeti meg, s a szakkörön kívül eső ügyek tárgyalásánál szavazati jogot annál kevésbé gyakorolhat, mert az adófelügyelő helyettesének ily jogosultsággal való felruházása az 1876. VI. t. cikk 20-ik §-ában kifejezett, s az 1883. XLIV. t. cz. által érintetlenül hagyott határozta rendelkezésével ellenkezőnek. Különben ezen eset alkalmából, jövőben ahhoz leendő alkalmazkodás végett, az összes adófelügyelők a pénzügyminiszter részéről kellően utasítottak.

Földbirtokok megterhelhetése. Az országos m. kir. statisztikai hivatal emlékiratot dolgozott ki a földbirtokon nyugvó terhek fölvétele ügyében. Ezen emlékirat annak idejében egy szakértői értekezlet tanácskozása tárgyául szolgált; az értekezlet helyeslően az emlékirat által javasolt fölvételi módokat, azt javasolta, hogy eszközöltsék a fölvétel nehézségeinek és költségeinek megismerése céljából egy több vidékre szóló és kiterjedő próbafelvétel. Az országos statisztikai hivatal ezek után elrendelte a fölvételt 9 törvényszék területén. Minden törvényszék területén hat község hiteltelekkönyve kivonatoltatott az egyes telekkönyvekből, még pedig a két legnagyobb, két középszerű és két kis község telekkönyvei, úgy, hogy összesen ötvennégy község földbirtokának megterhelhetése vétetett számba. Ezen fölvétel már befejeztetett és az adatok feldolgoztattak. Az adatok egy emlékiratban a földművelés-, ipar- és kereskedelmi miniszternek beterjesztettek. A nagyrészt emlékirat rendkívül érdekes adatokat tartalmaz és bizonyára a legnagyobb figyelmet fogja kelteni. Kétségtelen, hogy ezen próbafelvétel olyan részletes adatokat fog szolgáltatni, a melyekkel Európa egy állama sem rendelkezik.

Muszká vélemény a magyarokról. A szt.-pétervári „Novoje Vremja” hazánkat érintő hosszabb elmélkedése után, melyben a fejlődésünkre vonatkozó adatokat felsorolja, a következő eredményre jut:

„A magyarok ez idő szerint elérték Magyarországon a legfőbb hatalmat, a Habsburg-monarchiában pedig nagyon erős a befolyásuk. E két tény számukra nagyobb jelentőséget szerzett Európában, mint a minővel bármikor a multban dicsekedhetek; nemzetiségük az európai politika fon-

A „Székelyföld” tárczája.

Azok a hulló csillagok.

(Elbeszélés.)

Irta: Deák Géza.

(Vége.)

V.

Távol S... től, a bércezes Erdélyben, az Olt partján, még minden a régi.

A Baranyai-ház, fehérre meszelt falával, most is csak úgy uralja az elsőbbséget a többi apró falusi házikó felett, mint azelőtt.

A lemenő nap most is oly pazarul szórja sugarait. A kert fái és cserjéi is mind ugyanazok, egy sem hiányzik közülök. Csúpn egy szomorú füzellel gyarapodtak.

Benn a szobákban minden a régi, ugyanazon butorok ugyanazon a helyen.

Csak lakói változtak némileg; a megboldogult Baranyai helyét testvére, az öreg Kati néni foglalta el.

Csak Aranka változott kissé. Arczáról eltűnt az a pír, ajkairól a mosoly, a vidám csevegés; lassanként egészen merengővé lett.

Az a fekete ruha, melyet atyja halála után visel, oly jól áll neki! Most is annál az ablaknál van, hol utoljára láttuk; egy könyv olvasásával van elfoglalva.

— Aranka! — szólítá meg az öreg Kati néni — mikor irt utoljára Mohai?

— Régen! nagyon régen! Ugy hiszem, márczius utolsó felében, azóta egyszer sem.

— Már öt napja, hogy elutazott Szilárd is, ő sem irt még semmit; talán csak nem beteg?

— Irni fognak mindketten nemsokára; ma vagy holnap bizonyosan itt lesz levelek; csak légy türellemmel, édesem, addig is — vigasztalta Kati néni.

Beszélgésekben a belépő szobaleány zavarta meg.

— Nem jött semmi, Anna? — kérde Aranka.

— Az ujságok, két levél és egy sürgöny.

Remegve nyult utánok.

— Ah, ni! Kati néni, nézze csak, magának is van egy. — Mosolyogva nyújtja át az egyik levelet. Boldogtalan leány! talán utolsó mosolya volt ez!

Mig Kati néni hosszasan nézegette kívülről a levelet, azalatt Aranka sietve törte fel a sürgönyt s olvasta a következőket:

„Mélyen tisztelt nagyság!

Szilárd ma reggel 6 órakor pisztoly-párbajban elesett. Fogadja nagyság öszinte részvétünket.

S... szeptemberhő.

Mély tisztelettel
az elhunyt jó barátai.”

A papir kiesett kezéből s fájdalmas sikoltással hanyatlott vissza a pamlagra.

— Gyorsan! gyorsan! az Istenért, siess Anna orvos után — szólít megijedve Kati néni.

Anna sietve távozott.

Este volt, mikor a koci megérkezett az orvossal. A beteg lázas állapotában értetlen szavakat, rémes-dolgokat beszélt; szüntelen csak e szavak lebegtek ajkain: „Megölte... megölte Szilárdot.”

* * *

Hetek teltek el, mig Aranka annyira lábbadozott, hogy Kati néni karjára támaszkodva, kisebb sétákat tehetett.

Kellemes délután volt. A nap csaknem oly melegen sütött, mint augusztusban. A kert fái közül nem egy másodszor kezdett virágozni; mintegy dacolni látszott a természet örök törvényeivel.

A kerti padon két nő van kötéssel elfoglalva.

— Aranka! már ismét úgy elhallgatál! tudod, nem jó az neked.

— Valamire gondoltam. Tudja, mit kérek? Adja ide azt a levelet. Emlékszik még rá, ugy-e? Azt... azt a fekete pecsétet... azt... mind a kettőt!

Az öreg nő összerzezzent, a mint Aranka fényben égő szemeit meglátta.

— Nem, nem lehet!... Majd később! Tudod...

— Nem! Most akarom olvasni! Ne féljen semmit, én most nagyon jól érzem magamat... Siessen! hozza ide!

Az öreg tétovázva keresgélte kosarában, hova a leveleket tette volt.

— Engedd, gyermekem, én olvassam fel — kérte Arankát nyájasan Kati néni, mi alatt tanakodni látszott, vajjon felolvassa-e vagy ne, s ha fel: a Szilárdé-e először, vagy a Mohaié?

— Olvassa már! — sietteté Aranka a késedelmező Kati nénit.

— Imádkozzál, gyermekem! — szólít Kati néni s aztán olvasni kezdé Szilárdnak hozzá intézett levelét.

A levél következő volt:

„Szeretett Kati néni!

Az ember élete bizonytalan; azokban is, kikben legjobban bízik, igen gyakran csalódik. Emberek vagyunk mindnyájan és gyarlók.

Egy kincsünk van, a mit jobban félt minden önértékes ember még életénél is; ez a becsület; ezt tisztán kell hagyni azokra, kik nevünket viselik; ezt védni kell életünk árán is.

Aranka szerelme meggyaláztatott, miáltal megsértettem én vérg. A név, melyet viselek, hiv kötelességem teljesítésére és én örömmel teszem azt.

tos tényezőjévé lett, melyet a felsőbb nemzetközi kombinációkban ignorálni nem lehet. Említett lap úgy találja, hogy a zsidók daczára annak, hogy a Bach-korszakban a germanisációnak szolgáltak, igen nagy érdemeket szereztek maguknak a magyar törekvések megvalósítása körül. Hogy jelenleg mégis zsidóellenes hangulat mutatkozik Magyarországon némely köreiből, az szerinte onnan magyarázható, mert a zsidók gyorsan meggazdagodtak.

Mi pedig ebből csak azt következtethetjük, hogy a külföld többre becsül, mint a mennyire saját magunkat becsüljük.

T a n ü g y.

A háromszékmezei tanítótestület kézirési köre

Albisban ápril 19-én rendes gyűlést tartott, melynek főbb tárgyai a következők voltak:

1. Elnök M. Székely János a következő csinos beszéddel nyitja meg a gyűlést: „Tisztelt kartársak!

A viszontlátás és kartársi szeretet melegeivel üdvözlöm Önöket. Pontos és számos megjelenésük újabb fényes bizonyítéka annak, hogy hivatottsággal és kellő érzéssel bírnak azon nehéz s inkább tövises, mint rózsás pályán, melyre a Gondviselés kegyelme állította; s hogy teljes odaadással kívánnak a népnevelésigénynek századokon keresztül elhanyagolt s csak a legközelebbi időben felkarolt és kultiválni kezdett mezején. És ez annál örövendesebb jelenség, mert bár minden pályán sűrű és káros nyomokat hagy hátra a hivatottság hiánya, de ezen a pályán nemzedékek romlását idézheti elő; annál örövendesebb jelenség ez, mert oly sok mellőztetés, oly sok kicsinylés, oly csekély anyagi jutalmazás és oly kevés elismerés mellett csak egyedül a hivatottság az, mely előbbutóbb, de diadalra vezeti a szent ügyet.

Tisztelt kartársak! Mindnyáján jól tudjuk azt, hogy a mai korban már a tanítói állás olyan, hogy a korszellem nyomasztó hatása alatt államférfi úgy, mint a legegyszerűbb, de józan észszel bíró polgár el kell, hogy ismerje, hogy a nemzetek jövője csak a népnevelésügy mikéntjétől függ. El is ismerik mindnyáján az állás fontosságát, de megtagadják az azon pályán működő egyéntől az anyagi jutalmazást, tekintélyt, sőt legtöbb esetben az egyszerű elismerést is. Erre vonatkozólag jegyzi meg Kossuth: „A tanító szerepe hasonlít a harmathoz, melyet ember, állat gázol, de nyomában virány kél.”

Ámde az emberek conservatív gondol-

kozását nem lehet oly hamar megváltoztatni, az előítéletek vastag falát nem lehet oly könnyen áttörni. Az előítéletek eloszlása legbiztosabban a világosság terjesztése által történik. Terjesszünk tehát világosságot magunkban és magunk körül azért, hogy magunkat a folytonos önképzés által miveljük és az így nyert világosságot ne rejtjük véka alá.

Ha áll, amint hogy áll is, ama közmondás, hogy a jó pap holtig tanul, éppen úgy kell állani annak, hogy a jó tanítónak holtig kell tanulnia, mert a tanító állása önállóságot kíván, önállóság pedig értelem és minden oldalú miveltetés nélkül nem képzelhető még a legtisztességesebb anyagi javadalmazás mellett is. Azért, pályatársak, soha perczig se tévesszük el szem elől, hogy ha az ügyet, melynek szolgálatában állunk, diadalra akarjuk juttatni; ha magunknak önállóságot és tisztességes fizetést, környezetünköt, mint a hatóságtól elismerést akarunk szerezni: arra elengedhetetlen követelmény a minden oldalú folytonos önképzés és a kötelesség pontos és szigorú teljesítése.

De elengedhetetlen követelmény az egymás iránti tisztelet, kölcsönös becsülés s az ezek nyomán viruló egyetértés is.

Korunknak — tisztelt kartársak! — egyebek mellett egyik káros tünetmánya, hogy a magán-emberek úgy, mint a hivatalos személyek, az egyesek úgy, mint a testületek, elkezdve a legtekintélyesebb testületen, az országgyűlésen, egymást insultálják, gyanusítják. Nem kimélíti az elvert küzdőt, sárral dobálják a becsületben megöszültet. Erősen lábra kezdett kapni amaz elv: a cselekedet megsemmisíti az eszközöket. S ki merné állítani, hogy társadalmunk ezen káros betegsége érintetlenül hagyta az ország tanítótestületét? Én, ki a II. országos tanítógyűlés lefolyását, mint annak igénytelen tagja, figyelemmel kísértem; én, ki az ország különböző intézeteinél működő testületek belételeiről némi tudomással bírok; s ki a szaklapokat is figyelemmel kísérem: ezt határozottan tagadom. Pedig, ha valahol, de a tanítótestületnél, melynél a testületi élet s a testületi élet legfőbb kelléke: a kölcsönös becsülés van hivatva az ezen osztályllyal szemben maig is uralkodó előítéletek eloszlására, nagy szükség van az egyetértésre. Ne feledjük a költő szavát: Minden ország, mely magában meghasonlik, elpusztul. Még csak csira a mi testületi életünk, s hogy az idők viharával dacolva tölggyává növekedhessék: ahhoz az egyetértés melege, az egymás iránti tisztelet folyton tartó harmateppje s az önképzésből folyó világosság mulhatatlanul szükséges.

Tisztelt kartársak! Ezen rövid elmefuttatást, mely a napi események hatása

alatt született meg agyamban, azon ohajtással zárom be, hogy a mai tanácskozásunkat is a higgadt megfontolással párosult szakértelem, az egymás iránti kölcsönös tisztelet és egyetértés szelleme lengje át. A gyűlést ezzel megnyitom.

2. Gyakorlati tanítást tartott Bathó János albisi tanító a IV. osztály olvasókönyvéből, „A kenyérmezei diadal” című olvasmányt tárgyalván.

Gyűlés e gyakorlati tanítást sikerültenk nyilvánította.

9. Elnök bejelenti, hogy a közp. vál. felszólítása következtében az „Évkönyv” kinyomtatása véget az 1882—83. évre eső tagsági díjakat, valamint a közp. pénztárba az 1883—84. évi tagsági díjak 60%-át beküldötte.

Gyűlés elnöknek e bejelentését tudomásul vette.

4. Gyöngyösi István elnökle alatt Nagy Ferenc és Magyar György kiküldeték az iskolák megvizsgálására, hogy azok mennyiben felelnek meg egészségügyi és nevelésügyi szempontból a kor kívánalmainak.

Gyöngyösi István előadó az iskolák megvizsgálása után jelenti, hogy a fiiskola némely hiányok mellett is mind egészségügyi, mind neveléstani szempontból kielégítőleg megfelel a kor kívánalmainak. A községi leányiskolák berendezése nem felel meg a kor kívánalmainak, mert tanszerei nagyon hiányosok, padjai a szó teljes értelmében rosszak. Maga az iskolaépület egészséges helyen épült és célszerűnek mondható.

A bizottság jelentése azon ohajtással vétetett tudomásul: vajha Albisnak községi iskolájában a célszerű padok és tanszerek mentől hamarabb előállíttatnának, illetőleg megszereztetnének!

5. Benkő József olvassa „Tapasztalataim” című értekezését.

Elnök a kör nevében elismerést és köszönetet mond értekezőnek a tanügy terén szerzett tapasztalatainak közléséért.

6. Szavaltak: Szentpéteri Mari k. a. „A dalnok átkát” János Gusztávól, Bölcskevy Örsz k. a. „Levél egy elutazott barátom után” című verset Tompatól.

Gyűlés mindkét szavaloának éljenzéssel és tapsal adózott szép szavalaáért.

7. A közp. választmány által kitűzött „A népiskola és közegészségügy” tételtől irt javaslatát olvassa M. Székely János. Mire Baló László előre felkért bíráló a következőkben teszi meg bírálatát: A munka nagy gondnal, teljes correctséggel van összeállítva elannyira, hogy teljesen magáévá teszi s indítványozza, hogy a kör a javaslatot a maga egészében fogadja el s mint megállapodását, a választmányhoz tegye át s a javaslat készítőjének társadalmi munkájáért nyilvánítsa elismerését.

A kör Baló László indítványát egyhangulag elfogadta.

8. Rákosi József a közokt. és társ. bizottság jelentését olvassa fel.

Gyűlés a nagy gondnal összeállított jelentést élvezettel hallgatta s a bizottságnak, illetőleg előadójának elismerést nyilvánított.

9. Baló László indítványozza: Szőke Albert a kézi tan. körből eltávoztván, választassék a közp. választmányba helyette egy más egyén, ki ott körünket képviselje. A kör az indítványt elfogadván s a választás titkos szavazattal megejtetvén, képviselőül megválasztotta Nagy Ferencet.

10. Ezek után a jövő gyűlés helye, ideje és tárgysorozata megállapítatván s több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést bezárta.

Kézi-Vásárhelyt, 1884. ápr. 22.

Szabó Géza,
k. jegyző.

Levelezés.

Tömösi szoros, Magyarvár, 1884. ápr. 21.
D. u. 3 ó.

Ez órában, e helyen, oly lélekemelő, fenséges és magasztos ünnepélynek valék szemtanuja, mely teljesen méltó arra, hogy

annak részleteiről e becses lap olvasó közönsége is némi tudomással bírjon. Elmondom tehát röviden a történeteket.

A lapok után már ismeretes 150 főből álló magyar mérnök- és építészeti utazó társaság a mesés tündér kelet felől ez órában az embervér áztatta „Magyarvár” alá külön vonattal szerencsésen megérkezett. A nemes testületet lent a völgyben Brassó város érdemes polgármestere Brennerberg ur, fenn a magasban pedig, a szirt ormán diszlo honvéd hadi szobornál, a derék bácsfalusi, türkősi, esernátfalusi és hosszafalusi magyar tanítói kar énekkel, Baikó Lajos 1848—9-ki honvédtiszt a szobor homlokzata talpécsőjén mélyen átérzett, hű történelmi igazsággal illusztrált, hazafias beszéddel fogadta, hangszorozván különösen mindazt, mi előbb 1846. febr. 4-én Engelhardt orosz tábornok, később jun. 21. és 22-kén Lüders Sándor orosz tábornagy commandója alatt az V-ik orosz császári hadtest betörése alkalmával történt.

A viharos „éljen” elhangzása után beszéltek még az idegen utazók közül meleg, telt szívvel, áradó kebelrel hárman, kiknek neveit a nagy sietségben nem sikerült megtudnom; végül egy utazó, letrát használva, megkoronázta a némán is vajmi sokat beszélő szobrot azon diszes, gyönyörű, nagy babérszörnyű, melyet a nemes társaság Ázsiából branyiskói hős Guyon magyar honvédtábornok sirhalmáról hozott magával. Milyen volt e jelenet hatása, azt csak érezni, de írásban hiven visszaadni nem lehet.

Most már a társaság, mely Magyarországot szép hírnevét a messze távolban, idegen államokban és világgrésben csak növelte, fényesítette, leszállott a völgybe s néhány pillanat múlva pisztoly, fegyver s dynamit dörgése közt a vadregényes kanyargó völgyben a vonaton eltűnt.

Nubiai.

Hétfalu, 1884. ápr. 8-án.

(Válasz vallástani ügyben.)

(Folytatás.)

Mondja Resp. ur: „Pürkerecz is ígért volt saját szülőit javára bizonyos alapítványt ezen iskolához, s a gondnokság kérte is az ígért beváltását, de hát mást beszél Bodóné, mikor a bor árát kéri. Aztán sokkal könnyebb interpellálni, mint egy nemes ügy támogatására a népet lelkesíteni.”

A dolagnak utána jártam s így a tény ez: Pürkerecz tett saját szülőit javára alapítványt, de ennek kezelését a maga részére tartotta fenn. Ezen alapítvány legelső sorban a hosszafalusi felső népiskolában tanuló pürkereci születésű szegény, szorgalmas s jó magaviseletű gyermekek ösztöndíjával alapított, mely tőke ez idő szerint mintegy 80 ft.

Kár volt azért Resp. urnak a pürkereci presbiteriumot méltatlanul gyanúsítani s Bodónéval viccelni. Mert ez a hosszafalusi népiskola érdekében többet tett, mint némely, midőn amaz alapítványt ösztöndíj gyanánt maga kezeli. Éppen azért, hogy az évről évre növekedvén, az iskola benépesítését hova-tovább előmozdítsa s mindinkább eszközölje. Mert hiszen abban az időben az iskola — fájdalom! — csak kongott az üresség miatt. Ha minden községben ösztöndíj volna kitűzve, — ha egyelőre csekély is az — mégis az iskola jövőjét inkább és nem csekély mérvben biztosítaná.

Tudja-e Resp. ur, hogy ama gyanúsítottak közül egynek köszönheti első sorban és részben, hogy az iskola annyira is megnepeült? Amaz egyén indítványozta: „Mivel néptelen az iskola: egyházi, községi, társadalmi uton, minél több ösztöndíjt kell alapítani, hogy a tanulók létszáma inkább növekedjék.” Így és ezután keletkeztek azok az ösztöndíjak, később a convictus is; és az iskola megnepeült.

Mondja Resp. ur: „Micsoda jognál fogva követel az ág. ev. hitfelekezetet extravurist a többi hitfelekezetek között az államtól?” Ily dolgot nem követelt senki és nem is követelhet. Hanem azt bármely honpolgár jogosan megkövetelheti, hogy

egy nyilvános s pláne állami intézetben minden hitfelekezetet vallástana minden egyes osztályban a törvény által kiszabott heti 2 órán okvetlen taníttassék! Az intézetet megnyitni, a tanévet vallástanitás nélkül megkezdeni nem lett volna szabad, mert ez törvényellenes és soha ki nem menthető egyenes mulasztás.

Ha 9 évig kéz alatt meg volt engedve kivételesen a protestáns theolodus ur vallástanitása, akkor addig, mig Resp. ur annak rendes utja s módja szerint szabályszerűleg intézkedik: a 10- és 11-ik tanéven keresztül is kellett volna, hogy az illető, vagy más, egyetlen egy tanóra mulasztás nélkül tanítsa a vallást.

Lám, lám Resp. ur! nem is gondolta meg, hogy milyen szépen s öntudatlanul vágja a fát maga alatt, midőn írja: „De a bajon mégis segíteni akarván az a hallatlan mulasztással vádolt gondnokság, az intézetnek egy protestáns theolodus tanítóját kérte fel az ág. ev. tanulóknak a megfelelő káté szerint való vallásbeli oktatására, természetesen fedezet hiányában díjmentesen.“

Nagyon helyesen teljesítette a gondnokság s közte Resp. ur is akkori szükségéből eredt egyenes kötelezettségét, de ezt az 188³ és 188⁴-ik tanévben — fájdalom! — mégis elmulasztotta. Az akkori díjtalan vallástanító elismerést és köszönetet érdemel. Azonban az eddig tényleg ki nem tartott 554 vallástanítási óra nagy száma a nyilvánosság előtt, mint hallatlan mulasztás, önök ellen hangosan kiáltozik. Ezt igazolni, kimenteni lehetetlen.

Nagyszerű Resp. urnak egyes, a légből kapott üres védekezése. A hosszafalusi állami iskola fejlődése, jó hirneve ellen nincs semmi kifogásom! Ezt magam is jó irányokból ismerem, mióta fennáll. Azonban Resp. ur e mondása: „Eddigél 10 éven át meg tudunk férni környezetünkkel“, minden valódi alapot nélkülöz.

Mert épen Resp. ur nem fért meg 3 tanítótársával, minthogy ezek ellen a tanfelügyelő ur előtt alattomosan vádaskodott. Ezen alaptalan vádaskodását — mint tudom — a gondnokság jegyzőkönyvileg rendre is utasította, s collegáinak teljes mérvben elégtételt szolgáltatott. Épen Resp. ur nem tud megférni környezetével, mert legújában is nem a legdicséretesebb irányokban énekelte meg egy poetája, a mi épen a környezetbe nem találóságot és ott meg nem férhetőséget igazolja.

(Vége köv.)

Apróságok.

— **A vallás- és közokt. miniszterium** folyó évi ápril 12-én 12193. sz. a. kelt magas rendeletével a következő tagokat nevezte ki a kézdívásárhelyi felső népiskola gondnokságába: Szöcs József polgármester, Székely János ev. ref. lelkész, Kelemen István törvényszéki bíró, Dr. Cseh Károly, Török Bálint, Dr. Bánffy Zsigmond, Molnár Józsiás és Jancsó Mózes kereskedő.

— **Csik-Szeredában a tiszti ügyész** választása f. hó 19-én történt meg, meg pedig oly formán, hogy Dr. Fejér Antal és Nagy Sándor egyaránt 19—19 szavazatot nyertek. A második választás f. hó 21-dikén ejtetett meg, mely alkalommal Dr. Fejér Antal 21, Nagy Sándor pedig 24 szavazatot nyert, s így Nagy Sándor lett Csik-Szereda város tiszti ügyésze. A szavazatok száma eléggé tanusítja, hogy mindkét ügyvéd köztisztvisletben van s a közügy egyikben sem vesztett volna.

— **Háromszékmegye** érdemes főispánja Potsa József ur a „Vörös kereszt egyesület“ vidéki választmányához, elnökké történt megválasztása alkalmából, egy meleg hangon irt levelet intézett, melyet teljesen ide igtatunk: „351. szám. A Vörös kereszt egyesület vidéki választmányának Kézdí-Vásárhelyt. A megalakult vidéki választmány bizalmát szívesen köszönöm, annak elnöki tisztét elfogadom és ígérem, hogy érdekében mindent megtenni kötelességemnek fogom tartani. Különösen azon kitűzött nemesezt, hogy K.-Vásárhelyt kórház állíttassék fel, azt a közegészségi tekintetben

igen elhanyagolt város érdekében lelkemből ohaajtom és minden rendelkezésemre álló befolyásomat arra fordítom. Addig is, mig személyesen kifejezhetném, fogadja a tisztelt viléki választmány tiszteletem nyilvánítását. Kelt S.-Szentgyörgyön, 1884. április 23-án. Potsa József, főispán.“ — Mi részünkről örömmel hozzuk nyilvánosságra ezen örvendetes hirt. Közszeretben álló főispánunknak megyénk gazdasági és társadalmi érdekei iránt minden időben tanusított meleg s üdvös tevékenysége elég biztosíték arra nézve, hogy e szép irányu egyelet és kórház ügyei előre haladni és virágozni fognak.

— **A k.-vásárhelyi szabadelvűpárt** f. hó 24-én tartott népes gyűlésben elhatározta, hogy br. Fejérváry Géza honvédelmi államtitkárt fogja felkérni a képviselőjelöltség elfogadására. Erre nézve az aláírások megindultak.

— **Szentgyörgy napja.** Április az idén sem volt semmi tekintettel a költözködőkre. Az eddigi jó időt hideg, szeles napok váltották fel. A Nemere teljes erővel rontott neki a bagazsiás szekereknek; párnákkal, székekkel és egyéb butodarabokkal bori-totta el az utcákat. Mindenfelé zaj és sivalkodás, melyet a zugó szél szárnyaira kapva, betöltte vele az utcákat.

— **A tusnádi fürdő haszonvételei** f. hó 20-án bérbe adtak. Az érdeklődés — mint levelezőnk értesít — roppant nagy volt. Vállalkozók Bukurest, Brassó, Háromszék és Csikmegyéből nagy számmal voltak jelen, minek következtében a bérbeadás a mult évekhez mérten nagyon is kedvező feltételek mellett eszközöltetett. Igen örvendünk ezen fürdő érdekének emelkedésén, mert csak így lehetséges, hogy maholnap világfürdővé váljék.

— **A csiki választási mozgalmakról** a „Hermannstädter Zeitung“ 93. számában így ír: „A gyergyószentmiklósi kerületben a szabadelvűpárt részéről Dobránszky Péter a jelölt. A durva és alszerű megtámadások, melyek az „Ellenzék“ hasábjain el-lene intézettek, általános felháborodást idéztek elő. Az ellenzék báró Splényi Ödönt léptette fel, kinek a választási kerületben szerzett érdeme abban áll, hogy neje (Blaha Luiza) a felülmulatlan magyar csalogány a mult évi fürdőévad alatt Borszéken jótékony célra énekelte. Szükség esetén a függetlenségi párt Lázár Ádámmal akar szerencsét próbálni, ki Csik-Vacsárcsi-ról írja magát és a ki midőn a végös számla kerül a dolog, a gyergyói örményeknek érdemként bemutatja, hogy az ő elődei is örmény eredetűek lehettek és ő maga mint tiszta magyar ember, az abszolutizmus alatt mint Kreisgerichtsrath az uniformist nem tette le.“

— **Az őszi vetések** között Háromszékmegye több vidékein az egerek nagyon elszaporodtak. Több birtokos lapunk utján hívja fel a gazdaközönséget, hogy a ki biztos irté szert tud, hozza köztudomásra.

— **Nyújtód közszegben** Cs. A. ur munkásai sánczásásközben egy fazék római korból származott ezüstpénzre bukkantak. A körülbelől mintegy 60 drb különböző nagyságu pénzdarab a kézdíjárás szolgabírói hivatalnál van letéve. Beszéli, hogy ugyanott a munkások még egy nagyobb, szintén ezüstpénzzel telt üstre is akadtak, melyeket a munkások egymás között felosztottak. Cél-szerű volna hatóságilag kipuhatolni, hogy mennyiben bír ezen hír alappal, nehogy esetleg e nagybecsü lelet veszendőbe menjen.

— **Győ.-szentmiklósi hírek.** A „Korcsolya-egyesület“ által felerészben saját, felerészben pedig az ujonan alakulandó működő társulat pénztára javára f. hó 20-án színre hozott „Vörös sapka“ című népszínmű igen nagy számu közönség jelenlétében folyt le. Az előadás kitűnően sikerült; a szereplők mindannyian jól játszottak. A bevétel 120 frton felül volt. A közönség teljes meglegedését szűnni nem akaró tapsokban és kihívásokban nyilvánította. — A „Vörös kereszt egyesület“ ez évadban utolsó előtti fillérestélyét f. hó 24-én tartotta meg, ezenkívül még egy ünnepélyesebb színezetű zár-ünnepély tartatik.

— **Zágonban** egyik földbirtokosnál hirszerint egy ökör megdühödött, minek folytán le kellett azt szuradni. A tulajdonos, miután több marha volt istállójában, nagyon fél, hogy vajjon a többi is nem jár-e hasonlóan. Zágonban az idén már több kutya vesztett meg. Cél-szerű volna a kutyaikat a már több rendben kibocsátott miniszteri rendeletek alapján rendőrileg elzáratni.

— **Sz.-udvarhelyi plebánossá** az erd. róm. kath. igazgatótanács f. hó 22-én tartott értekezletén Jung Cseke Lajos szökefalvi alspereszt választotta meg érdemekben gazdag más két jelölttel szemben. Mint levelezőnk értesít, itt nem az érdem és képesség, hanem kicsinyes dolgok vitték a szerepet.

— **Papolcáról** írják lapunknak, hogy egy I. J. nevezetű jó madár, ki a napokban papolczi Neuirth Bernát kereskedőhöz egy éjjel a kereskedése melletti kis szobába az ablakon bebújt s onnan 5 darab aranygyűrűt, az ebédlőből egy skatulya süteményt, a kereskedésből néhány drb. bankjegyet és szivarat ellopott, mit a bíróság előtt is beismerst s érte bünvizsgálat alatt is állott, miután ismételtlen papolczi Imreh Ágnesztől (Zsigmondé) néhány forintot el-sugorított, noha azzal is póruł járt, mert Krásznán utóléretvén, vissza kellett adnia: beszökött Romániába. Hordozza Isten békével, — írja levelezőnk — mert legalább egy jó madárral kevesebb van már Papolczon.

— **Graef, segesvári posztógyáros** kiskorú gyermeke a mult heteken eltévedt s pár nap mulva az indóháznál találták meg egy karja, féllába, kalapja és főlészimája nélkül. Ezen hiányzó darabok bizonyítják, hogy a gyermeket nem a vasut tette semmivé.

— **Lelketlen anya.** Csik-Csicsó és Delne községek közötti mezőn f. hó 20-án egy hat hónapos méhmagzatot találtak, mely már teljesen ki volt fejlődve. A gyanu alatt levő tettes megszökött.

— **A pozsonyi marhavásár** nagy ünnepélyességgel hétfőn, délelőtt nyitattott meg.

— **Bukarestben** nagy cirizkségés volt a napokban. A borzasztó katasztrófa épen előadás alkalmával merült fel s számos ember esett áldozatul.

— **A bécsi asszonygyilkosok** előtt a végleges ítélet hétfőn hirdettetett ki. Ő fel-sége Schenk Károlynak megkegyelmezett, a többire nézve pedig helybenhagyta a halálos ítéletet. Schenk Hugón és Schlos-sarek Károlyon az ítélet kedden reggel 7 órakor hajtatott végre.

— **Harminczhat magyar ember halt meg**, mint az „Amerikai Nemzetőr“ írja, Amerikában. Márczius 18-án Virginia állam Pocahontas nevű köszénbányájában valakinek ügyetlensége által borzongató légröbbanás történt, mely 112 embernek, köztük a fent említetteknek halálát okozta. A szerencsétlenek közt egy erdélyi sem volt.

— **Vakmerő rablási merénylet** történt mult szombaton Medgyesén a pályaudvarban. Az aradi Reisner és Pollák ezég Medgyesén a pályaudvaron gabonarakartárt tart, melyhez egy kis szoba van építve, mivel a czég bevásárlója, a ki szombatonkint bevásárlások czéljából oda kimenni szokott, hétfőig rendszeren künn időz. Pellák Mór, a bevásárló, most is kiment 2500 forinttal, hogy gabnát vásároljon. — Szombaton délután vásárolt is 600 forint áru gabonát és este az állomásfőnökkel együtt vacsorálni ment a vaspályától alig 20 lépésnyire levő kocsmába. Kilen-czedfélkor tértek vissza a pályaudvarba s ott elváltak. Alig ért azonban Pollák a magtárhoz, még mielőtt szobájába lépett volna, három vagy négy egyén megtámadta és főbe ütötték. Pollák látva, hogy tulerővel van dolga, elővette a tárczájában levő 1900 frt körüli összeget és odaadta a rablóknak, mit azok elvettek ugyan, de azzal meg nem elégedtek, hanem újabb ütéseket mértek fejére. Segélykiáltásaira előjött az állomásfőnök, de a rablók erre lövést intéztek. — Az állomásfőnök elfutott, hogy fellármázza a pályaház öreit. De ezek nem voltak találhatók és eléggé sajátságos és gyanus módon csak félóra mulva, akkor is egyenkint kerültek elő, a miből azt következtetik,

hogy ha a két ör nem volt is közvetlen a tettesek között, de tudomással birt a támadásról. Pollák Mór súlyosan megsebesítve, élet és halál között vitték haza Aradra, hol dr. Schusztter vette orvosi kezelés alá. Tizenkilencz seb van a fején. A csendőrség a tett feljelentés folytán négy gyanus egyént — köztük a két vasuti őrt — letartóztatott.

KÖZGAZDASÁG.

Titkári jelentés

a csikmegyei gazdasági egyesület 1883-dik évi működéséről.

(Folytatás.)

A termelés eredményéről a kérdőívet több tag nem küldötte be, úgy hogy 40 tagnak kiosztott magvakról csak 21 tagtól nyertünk értesítést. Ezen beérkezett jelentések szerint általában legjobban sikerült a Chevalier árpa, a lóher, a pityókák közül a császár és kékrőzsa. Az időjárás nem kedvezvén, kevésbé sikerültek: a répa, tavaszbuza és legkevésbé a bácskai kendermag. A lenmag a vető idő előhaladottsága miatt nagyrészt elvetetlen maradt.

Igazgató választmányunk mult évi működésének súlyát és terét vette igénybe a Győ.-Szent-Miklóson október hó 7-től 14-ig rendezett gazdasági állat-, termény- és iparkiadállítás.

E kiállítás élénk képét nyújtotta azon egy évi haladásnak, melyet gazdasági egyesületünk üttörése folytán gazdaközönségünk a nemes verseny terén felmutatott. Örömmel vallhatjuk be, hogy a győ.-szent-miklósi kiállítás úgy mennyiség, mint minőség dolgában az azelőtt egy évvel rendezett kiállításunk eredményét jóval felül-multa. Örömmel hozzuk tudomására a tek. közgyűlésnek azt is, hogy ezen kiállításunk közvetlen rendezésében s úgy a külső, mint a valódi siker eszközzésében kiváló érdeme egyesületünk vidéki körének, a győ.-szent-miklósi Gazdakörnek van, mely ez alkalommal — mint fennebb futólag említém — páratlan buzgalmat és odaadó munkásságot fejtett ki igazgató választmányunknak a kiállítás sikere érdekében rábizott teendők intézésében. Meg kell emlékeznünk a kör elnökéről Orel Máté urról, ki áldozatkész ügybuzgósággal állott a kör élén az egész kiállítás folyama alatt. Nemkülönben elismeréssel kell felemlitenünk Győ.-Szent-Miklós város közönségének áldozatkész támogatását, melylyel igazgató választmányunknak és a Gazdakörnek a kiállítás körüli törekvéseit és működését mindenütt készséggel mozdította elő.

Ki volt állítva összesen 434 drb állat, melyek közül bika 26 drb, borjastehén 92 drb, üsző 46 drb, ökörtinó 63 drb, méncsikó 17 drb, 2—3 éves kanczacsikó 16 drb, csikóskanca 12 drb, 3 éves felüli mén 2 drb, kan 12 drb, kocza 16 drb, süldő 26 drb, kos 17 drb, anyajuh 51 drb, bárány 38 drb.

A terménykiállítás — bár némely terményeken észlelhető is volt a mostoha időjárásnak a növények fejlődését akadályozó hatása — mégis általában sikerültnek mondható. Kiállított: gabnanemű termény 216 kiállítótól 327 bemutatásban, konyhakerti termény 125 kiállítótól 304 bemutatásban, gyümölcs 59 kiállítótól (108 válfaj alma, 63 válfaj körte, 17 válfaj szilva, 1 válfaj meggy, aszalt körte 5 féle, dunczos 3 féle, málnaiz, szirup, befőtt stb.)

Gondoskodva volt arról is, hogy oly kiállított gyümölcssei, kik vagy épen nem nevezték meg, vagy pomologailag helytelenül nevezve állították ki gyümölcsüket, szakértők által helyesen megneveztessenek. Így a kiállított gyümölcsfajok közül csak 8-féle almának és 5-féle körtének nem lehetett a helyes nevét megadni.

(Vége köv.)

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János.

Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

Árverési hirdetményi kivonat.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Klein Márton k.-vásárhelyi lakos végrehajtónak Ferencz György s neje Csürulya Anna szárazpataki lakos végrehajtást szenvedő elleni 43 frt 40 kr tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Szárazpatak községben fekvő, a szárazpataki 127. sz. tjkvben 306., 308., 446., 501., 761., 853., 1278., 1279., 1396., 1397., 1571., 1596., 1617., 1698., 1885., 2057., 2059., 2146., 2326., 2328., 2445., 2851., 2853., 2906., 2908., 2951., 2952., 3084., 3112., 3873. és 3888. hr. sz. alatti 673 frt 50 kr becsértékű ingatlanokra az árverést a fennebb megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi május hó 31-ik napján délelőtti 9 órakor Szárazpatak községben a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát telekkönyvi testenként készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A k.-vásárhelyi kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnak 1884. évi márczius hó 5-én tartott üléséből.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyó-szentmiklósi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Ditró község iskola-alapja végrehajtónak Balázs János hagyatéka és Márkuj Péter s társai végrehajtást szenvedők elleni 153 frt 12 kr és

84 frt 26 kr töke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a csíkszeredai kir. törvényszék területén lévő, a ditrói 930. sz. telekkönyvben A + 2., 5—15., 17., 18., 20. és 21. rd. sz. a., továbbá az 1834 és 796. sz. telekkönyvekben A + alatt foglalt 20803., 20804. és 32277. hr. sz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 426 frtban ezen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi június hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor Ditró község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok vételárát azonnal lefizetni. Kelt Gyó-Szent-Miklóson, 1884. évi márczius hó 31-ik napján.

A kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság

Árverési hirdetményi kivonat.

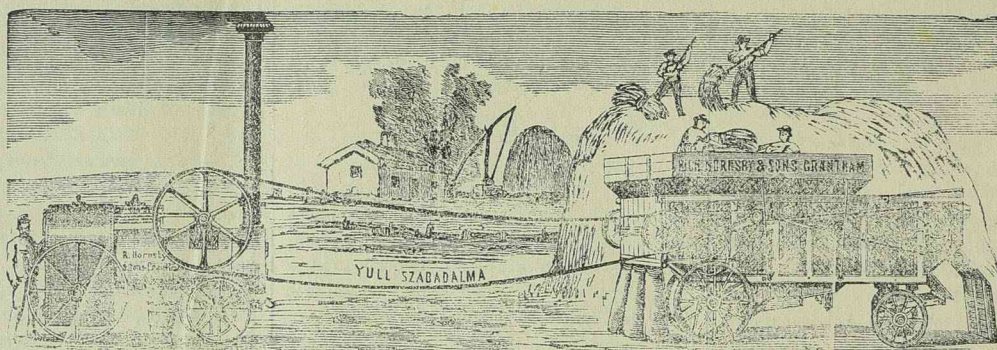
A gyó-szentmiklósi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy a csíkszeredai kir. törvényszék, mint esődbíró-ságnak 1883. évi 4408. sz. a. Kricsa Lukács esődtömege felett kiadott végzése alapján a csíkszeredai kir. törvényszék területén lévő, a gyó-szentmiklósi 585. sz. tjkvben A + 1919. hr. sz. a. és az 1562. tjkvben A + 26323., 26328. és 26329. hr. sz. a. felvett ingatlanokra az árverést 1630 frtban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi június hó

18-ik napján délelőtti 9 órakor a telekkönyvi hivatalnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyergyó-Szt-Miklóson, 1884. évi márczius hó 30-ik napján.

A kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

TARNÓCZY GUSZTÁV

állandó kiállítás és kísérleti telepekkel összekötött

mezőgazdasági gépcsarnoka

Budapest, váczi körút 46-ik szám alatt.

2—6

a legkitűnőbb Hornsby & Sons-féle gőzmogonyait és cséplőt kívánatra a legújabb Yull-féle szabadalom szerint kötélhajtásra berendezve is, továbbá járgányos, fekvő és oszlopos cséplőkészleteit, kézi cséplőgépeit, szelelő és üszögrostait, trieurjeit, vetőgépeit, szeska és repavágóit, kukoriczamorzsoló és daráló gépeit, malmokat gőzhajtásra, mindenféle legjobb és legújabb földmívelési eszközöket, kaszáló és arató gépeit, egyáltalán minden a gazdasághoz szükséges eszközöket.

A javított kis óriás csúskás tengeri darálót 60 frton.

Ugyazint bármiféle javításokat is elfogad és lehető jó kiállítás mellett olcsón számít fel.

Ajánlja:

Gépei nem egy gyárból valók, de az ismert összes jó gyárból választva, úgy, hogy ott minden jó gyárnak specziálitása meglelhető. Minőségük összehasonlító kísérletek által állapították meg, de minthogy a gazdák viszonyai és igényei különbözök, úgy az esetleg meg nem felelő gépek vissza vétetnek és kívánatra a pénz is vissza adatik. Gépek kísérletre is adatnak. Árak a legutányosabbak, részletfizetések is elfogadtatnak, melyek nagyobb összegeknél és kellő biztosíték mellett 10 évre terjedhetnek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

EMMERLING és RABSCH

ajánlják a legszebb kassai és prágai sódarakat, mindennemű fűszer, a legkiválóbb bel- és külföldi esemege, valódi francia pezsgő, és a francziával vetekedő kitűnő magyar pezsgő, Bordeauxi, Rajnai, Moseli, valódi Tokaji, Cipró, Madeira, Malaga, Muscat, Lunel, Port-á-Port, Xeres és kitűnő magyar asztali boraikat, a legfinomabb bel- és külföldi liköröket, rum, thea, lópor és tűzijáték-árúkat, valamint minden természetes, friss töltésű

ásványvizek és forrás-terményeiket

legutányosabb napi áron.

3—3

Továbbá nagy- és kicsinybeni eladás az Adelheid, Bártfai, Bikszádi, Bilini, Borszéki, valamennyi Budai keserű vizeknek, Buziási, Carlsbadi, Czigelkai, Csizi, Eger, Frauensbadi, Előpataki, Emsi, Friedrichshalli, Fűredi, Gasteini, Gieszhüll, Gleichenbergi, Halli, Igmándi, Ivándai, Johanneksbrunn, Kissinger, Korytniczai, Lipíki, Luhi, Lühacsovici, Marienbadi, Nemetkereszturi, Olényovai, Parádi, Prellai Püllnai, Pyrmonti, Radeini, Rohitschi, Sidschitz, Seltersi, Sullguli, Szántói, Szilási, Szolyvai, Szulini, Vichi, Wildungí gyógyforrás vizeknek.

Főraktára a Krondorf savanyuvíz „Stefania” koronahercegnő forrásnak. Hathatós gyógyviz a légzési szervek, torok, tüdő, gyomor stb. bántalmainál.

Borral vegyítve a Krondorf „Stefania” koronahercegnő forrás savanyuvíz igen kellemes és kedvelt italul szolgál.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentesen megküldetnek. Megrendelések leggondosabban teljesítettnek és intézendők:

BUDAPEST, Koronaherceg (uri) utca 11. sz. az „arany oroszlánhoz.”

Vidéki megrendelések erélyesen eszközöltetnek.

Séta, menyasszonyi és házi ruhák (toilettek) legújabb divat szerint gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy

női divat-termükben

BRASSÓ (tótér).

Ugyanott nagykészletben lévő kész esőköpeny, kabát és mantillok, selyem, bársony, gyapju, creton, zephir és Saten ruhakelmék és minden pipere-cikkek kivételes olcsó áron kaphatók.

5—50

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.